

Η περιοχή Natura της Γυάρου

Προστασία δεν σημαίνει αποκλεισμός

Το 2011, η Γυάρος και η θαλάσσια περιοχή γύρω από το νησί σε ακτίνα 3 ναυτικών μιλίων εντάχθηκε στο ευρωπαϊκό δίκτυο Natura 2000, τόσο ως Ειδική Ζώνη Διατήρησης όσο και ως Ζώνη Ειδικής Προστασίας με τον κωδικό GR 4220033. Το δίκτυο Natura 2000 δημιουργήθηκε με σκοπό την προστασία του φυσικού περιβάλλοντος και ειδικά των ειδών και των οικοτόπων που είναι σημαντικά σε ευρωπαϊκό επίπεδο. Η ένταξη μιας περιοχής στο δίκτυο δεν αποκλείει τις ανθρώπινες δραστηριότητες. Έχει ως στόχο τη λήψη μέτρων διαχείρισης που θα εξασφαλίζουν την αρμονική συνύπαρξη ανθρώπου και φύσης. Η υποχρέωση προστασίας και διαχείρισης των περιοχών Natura ορίζεται από το ευρωπαϊκό δίκαιο (Οδηγία για τους Οικοτόπους 92/43/ΕΟΚ και Οδηγία για τα Άγρια Πτηνά 2009/147/ΕΚ). Οι περιοχές Natura 2000 συμπεριλαμβάνονται στο εθνικό σύστημα προστατευόμενων περιοχών όπως ορίζει ο νόμος 3937/2011.

Το πρόγραμμα ΚΥΚΛΑΔΕΣ LIFE

Το πρόγραμμα ΚΥΚΛΑΔΕΣ LIFE έχει στόχο τη δημιουργία της πρώτης θαλάσσιας προστατευόμενης περιοχής στις Κυκλάδες. Το ιδιαίτερο όμως χαρακτηριστικό αυτής της πρωτοποριακής προσπάθειας είναι το ότι βάζει την τοπική κοινωνία στο επίκεντρο: ο σχεδιασμός, η λειτουργία και η μετέπειτα διαχείριση αυτής της περιοχής γύρω από την ευρύτερη θαλάσσια περιοχή Natura 2000 της Γυάρου, θα γίνει με την ενεργή συμμετοχή και εμπλοκή των τοπικών κοινωνιών της Άνδρου και της Σύρου.

Ευελπιστούμε ότι ο σεβασμός στις ανάγκες της κοινωνίας και η προστασία του φυσικού περιβάλλοντος θα κάνουν το όραμα για ένα βιώσιμο μέλλον στην περιοχή πραγματικότητα.

WWF Ελλάς

Αθήνα:

Λεμπέση 21 Αθήνα 117 43,
τηλ.: 210 3314893,
fax: 210 3247578

Σύρος:

Βοκοτοπούλου 4,
84 100 Ερμούπολη
τηλ./fax: 22810 84180

info@cycladeslife.gr Facebook: Cyclades Life Twitter: ΚΥΚΛΑΔΕΣ Life
www.cycladeslife.gr

Το πρόγραμμα ΚΥΚΛΑΔΕΣ LIFE υλοποιείται από το WWF Ελλάς (Συντονιστής) και τη ΜΟΜ/Εταιρεία για τη Μελέτη και Προστασία της Μεσογειακής Φώκιας, το Υπουργείο Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής, την Αποκεντρωμένη Διοίκηση Αιγαίου, την Αναπτυξιακή Εταιρεία Κυκλάδων Α.Ε., το Χαροκόπειο Πανεπιστήμιο και το ερευνητικό ινστιτούτο Tethys Research Institute.

© Ελίνα Σαμαρά

Για μια ζωντανή
θάλασσα

ΚΥΚΛΑΔΕΣ LIFE
Ολοκληρωμένη διαχείριση
& βιώσιμη ανάπτυξη

www.cycladeslife.gr

Γυάρος

Αρμονική συνύπαρξη ανθρώπινων δραστηριοτήτων και προστασίας της φύσης

Στην αρχαιότητα η Γυάρος ήταν αυτόνομη πόλη-κράτος και είχε μόνιμο πληθυσμό. Ωστόσο τόσο κατά τη Ρωμαϊκή περίοδο όσο και μετέπειτα από τη δεκαετία του 1940 ως το 1974, έγινε τόπος εξορίας. Μετά τη μεταπολίτευση και ως το 2000 χρησιμοποιήθηκε σαν πεδίο βολής του Πολεμικού Ναυτικού. Το 2002 χαρακτηρίστηκε από το Υπουργείο Πολιτισμού ως ιστορικός τόπος. Σήμερα η Γυάρος δεν κατοικείται και οι ανθρώπινες δραστηριότητες στο νησί είναι περιορισμένες. Διοικητικά ανήκει στη Σύρο και είναι περιουσία του Δημοσίου.

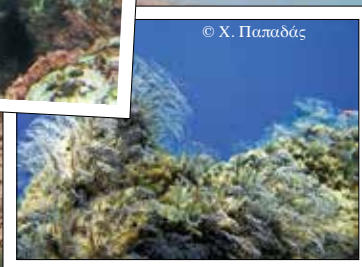

Μοναδικό τοπίο

Η βιοποικιλότητα της Γυάρου είναι ξεχωριστή και φιλοξενεί φρύγανα, γεράκια, κ.α., ενώ είναι το μοναδικό μέρος της Ελλάδας όπου ζει το φίδι της Γυάρου *Hierophis viridiflavus*. Ο μικρός υγρότοπος στα ανατολικά του νησιού προσφέρει καταφύγιο ξεκούρασης και τροφής για αποδημητικά πουλιά που εμπλουτίζουν, έστω και ως επισκέπτες, το πλούσιο μωσαϊκό της ζωής στο νησί.

Θαλάσσιος πλούτος που κινδυνεύει

Στις ανοιχτές παραλίες της Γυάρου συναντά κανείς ένα θέμα που έχει χαθεί εδώ και αιώνες: τη μεσογειακή φώκια *Monachus monachus*, το πιο κρίσιμα απειλούμενο με εξαφάνιση θαλάσσιο θηλαστικό στην Ευρώπη να γεννά και να θηλάζει τα μικρά της, μακριά από τις κατά κύριο λόγο ανθρωπογενείς απειλές, όπως η ηθελημένη θανάτωση και η ενόχληση από τις παράκτιες δραστηριότητες.

Η «αρχέγονη» και μοναδική σε μεσογειακό επίπεδο συμπεριφορά της μεσογειακής φώκιας, κάνει τον τοπικό πληθυσμό της Γυάρου έναν από τους πιο σημαντικούς σε ολόκληρο τον κόσμο.

Το θαλάσσιο περιβάλλον του νησιού φιλοξενεί κοραλλιογενείς σχηματισμούς (τραγάνα) και λιβάδια Ποσειδωνίας. Η Ποσειδωνία, την οποία συχνά αποκαλούμε «φύκια» ή «φυκιάδες», είναι ένα ιδιαίτερα σημαντικό υποθαλάσσιο φυτό. Παράγει οξυγόνο, προστατεύει το βυθό από τη διάβρωση και όπως η τραγάνα, είναι καταφύγιο και τόπος αναπαραγωγής για μια σειρά από θαλάσσιους οργανισμούς.

Οι φώκιες, η τραγάνα, η Ποσειδωνία, και εκατοντάδες άλλα είδη στην ευρύτερη περιοχή είναι σημαντικοί κρίκοι στην αλυσίδα της θαλάσσιας ζωής. Μια αλυσίδα η οποία κινδυνεύει από μια σειρά από απειλές, όπως για παράδειγμα η παράνομη ή η ανεξέλεγκτη αλιεία.

Ένα πρωτοποριακό πρόγραμμα

Το πρόγραμμα ΚΥΚΛΑΔΕΣ LIFE έχει στόχο την προστασία του φυσικού περιβάλλοντος στην ευρύτερη περιοχή της Γυάρου. Για να πετύχουμε αυτόν το στόχο θα πρέπει να εφαρμοστούν μια σειρά από μέτρα προστασίας της φύσης και βιώσιμα μοντέλα αλιείας.